

Tsjielp!!

Digitale nieuwsbrief van de
Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

Editie februari 2019 – nr. 105

9 Februari laatste snoeidag knotwilgen Beusichemsdijk, help een handje!

NVWC-activiteiten februari 2019

02-02-2019

Jeugdactiviteit: Modderfiguren maken

In de winter staat de natuur een beetje stil. Veel dieren zijn in winterslaap en planten laten hun bloemen nog lekker in de knop zitten. Beestjes en mooie planten zijn in de winter dan ook veel lastiger te vinden dan in de zomer. Daarom gaan we ons deze keer met iets heel anders bezig houden, met MODDER!!

We gaan kijken welke grondsoorten er voorkomen langs de Lek en daar iets moois van maken. We gaan MODDERFIGUREN maken. Heb je ook zo'n zin je handen lekker vies te maken?? Kom dan zaterdagmiddag om half 2 naar ons clubhuis De Steenuil. Om half 4 zijn we weer terug.

Als je meedoet is het fijn voor ons als je dat even doorgeeft op jeugdcoor@nvw.nl. Je mag altijd een vriendinnetje of neefje meenemen. Tot zaterdag! Ook als je geen lid bent kun je een paar keer meedoen.

17-02-2019

17 februari sluitingsdatum inleveren kopij Hak-al *en jaarverslagen.*

NVWC-activiteiten februari 2019 (vervolg)

02-02-2019

Vogels in de buurt: Overwinterende watervogels en roofvogels

Deze zaterdag zullen we alert zijn op buizerds, torenvalken, sperwers en de zeldzamere havik en blauwe kiekendief. En als het niet vriest, zitten de uiterwaarden van de Lek tussen Culemborg en Everdingen vol met overwinterende watervogels. Smient, wintertaling, slobbeend en de prachtige pijlstaart zijn dan eigenlijk wel een zekerheid. Met wat geluk ook kleine zwanen of een duikend nonnetje.

Kortom: ook midden in de winter genoeg te beleven op vogelgebied, dus fiets mee! Omdat Gerrit Jan Klop in het regenwoud van Suriname naar vogels zoekt, wordt de excursie deze zaterdag overgenomen door Dirk van Opheusden.

Vertrek 2 februari 9.00 uur v.a. clubgebouw De Steenuil, Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg. [Hier meer](#). Eerstvolgende data: **2 februari en 2 maart**.

09-02-2019

Help een handje! 2^e snoei knotwilgen Beusichemsedijk

Afgelopen snoeidag is bijna de helft van het aantal bomen geknot op locatie Beusichemsedijk. Een klein gezelschap vrijwilligers heeft onder regenachtige omstandigheden hard gewerkt. Het zou moeten lukken om de overige 25 bomen op 9 februari te snoeien. De knotplek bij familie Merckx is te bereiken via de Beusichemsedijk vanaf de jachthaven richting Beusichem, 1e afslag na Bakelbos naar beneden. Huis met rieten dak, nummer 7. Er is veel hout voor de liefhebbers, het restant wordt ter plaatse verbrand. Help een handje!

Voor gereedschap en koffie wordt gezorgd, zelf s.v.p. voor brood zorgen.

Zaterdag 9 februari, 9:00-14:00 uur. Wie slechts enkele uurtjes kan is ook van harte welkom. [Hier meer](#) info of stuur een e-mail naar Harry van de Warenburg, knotcoor@nvwc.nl. **Reserve snoeidag: 2 maart**.

20-02-2019

Lezing: "Great American West"

Jonathan Vandervoorde neemt ons mee voor een indrukwekkende natuurtrip door South-Dakota, Wyoming, Montana en Oregon. De legendes van het Westen leven voort in stoffige stadjes, indrukwekkende natuurparken op de prairie en in de Rocky Mountains. Onderweg bezocht hij, samen met een Native American, ook de plaatsen die een belangrijke rol speelden in de bloedige geschiedenis van de indianenoorlogen. Jonathan is freelance reisjournalist en hoofdredacteur van reismagazines. Daarnaast is hij een uitstekend fotograaf en hij gebruikt fotografie, video (waaronder meeslepende dronebeelden) en muziek om zijn verhaal te illustreren. [Hier meer](#) info en foto's.

Woensdag 20 februari in De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg.

Tijd: 20.00 – 22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur). De toegang is gratis.

Voor meer informatie over lezingen: Annette van Berkel lezingcoor@nvwc.nl.

Nieuws uit de natuur (januari)

Bever aan de zwem

Eind vorig jaar werd Kars Veling verrast door een bever die stroomopwaarts zwom in de Lek bij de Baarsemwaard en volgde hem tot de jachthaven. [Hier verslag](#) en foto's.

Geduldig observeren leidde tot bijzondere opnames

Natuurbeschermer, fotograaf en verteller Koos Dansen nam ons bij de lezing in januari mee op een denkbeeldige fietstocht in en om zijn woonplaats Arnhem. Door geduldig observeren kreeg hij vogels en zoogdieren voor de lens, wat leidde tot bijzondere opnames. Aan het einde toonde hij ontwikkelingen in een nieuw aangelegd natuurpark tussen Arnhem en Nijmegen, park Lingezege. Daar kun je zien hoe weilanden kunnen worden omgetoverd tot mooie natuurpareltjes, met veel oog voor biodiversiteit. Dit sloot mooi aan bij onze plannen voor de natuur rond Culemborg, zie hieronder bij nieuws van het bestuur. [Hier meer](#) over deze lezing.

Hulde voor Annette van Berkel, die iedere keer weer in staat blijkt om een prachtige lezing te verzorgen!

Hemelvaartkamp op camping "De Vledders" (30 mei t/m 1 juni 2019)

Yme Jan Bosma en Ruud Post zijn in januari op stap geweest om een mooie kampeerplek te zoeken in het gebied waar dit jaar het hemelvaartkamp plaatsvindt (het gebied van de kronkelende Drentsche Aa).

Het is geworden: [camping de Vledders in Schipborg](#) die ligt in het gebied van Nationaal beek- en esdorpenlandschap de Drentsche Aa. De kampeerplaatsen zijn gereserveerd van 29 mei tot en met 2 juni. [Hier meer](#). Kampeerders kunnen zich aanmelden tot uiterlijk 22 februari. Er zijn ook accommodaties voor niet-kampeerders, maar informeer vooraf even naar de beschikbare mogelijkheden via kampcoor@nvwc.nl.

Op dinsdag 12 maart, aanvang 20.00 uur, is er een kampvergadering in De Steenuil waar verdere afspraken gemaakt worden en mogelijke vragen worden beantwoord.

Nieuws van het bestuur

Nieuwjaarsbijeenkomst: Wat waren ze weer lekker, die oliebolletjes!

Traditiegetrouw openden we het jaar met een gezellig samenzijn (met heerlijke, zelfgebakken oliebolletjes). Er werd door voorzitter Kars Veling teruggekeken op het afgelopen jaar met als hoogtepunten o.a. de natuurhappening "700-soortendag" met deelnemers uit eigen vereniging en daarbuiten, de NVWC-kraam tijdens de open dag van de hulpdiensten, films i.s.m. de Fransche School, het hemelvaartkamp, de Hak-al special over nachtvlinders en de honderdste nieuwsbrief. In een korte presentatie liet Kars met prachtige opnamen zien hoe mooi de natuur in en rond Culemborg is. Er was daarna nog volop gelegenheid om bij te praten.

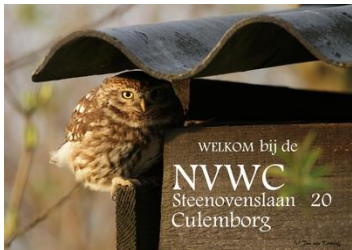
Brainstormavond Biodiversiteit inspirerend

Als NVWC steunen we het [Deltaplan Biodiversiteitsherstel](#). Ook in onze omgeving willen we doen wat we kunnen om de biodiversiteit weer op te krikken. Op 17 januari is het raadsvoorstel "Vervolg Actualisatie Groenstructuurplan Culemborg" unaniem aangenomen, een plan van aanpak moet nu volgen. De NVWC is aan het inventariseren welke acties we kunnen doen en welke adviezen we willen geven aan gemeente Culemborg over het groenstructuurplan. Er is een start gemaakt door het bestuur voor een "Biodiversiteit-actieplan NVWC". Tijdens de inspirerende brainstormavond in januari kregen deelnemers de kans om voorstellen aan te dragen hoe we de biodiversiteit kunnen vergroten, deze avond vooral gericht op de West-Betuwe. Er werd aan deelgenomen door leden en niet-leden, allen met een passie voor de natuur. Ook lekker concrete kansen zijn benoemd. Gemeenten, waterschappen en alle inwoners zullen hier snel meer van horen! Hoe verder? [Lees meer](#).

6 februari: Bijeenkomst van bestuur en werkgroepen

Net als in het begin van 2018 wil het bestuur in een bijeenkomst organiseren om met werkgroepcoördinatoren en redacteurs van gedachten te wisselen over beleid, plannen en ideeën voor activiteiten, gezamenlijke excursies etc. Een open avond zonder een echte agenda, gewoon praten over wat we allemaal willen en kunnen, misschien ook nadenken over het lustrum van begin 2020. Woensdag 6 februari, 20:00 uur in De Steenuil.

De volgende bestuursvergadering is op donderdag 28 februari.

Activiteiten en berichten van anderen

NIEUWSBERICHTEN

Vogelbescherming Nederland:

- Hoe overleven vogels storm?

Het is winter en soms spookt het buiten. Regen en wind zwiepen u om de oren en het beste blijft u dan binnen. Veel dieren hebben geen binnen. Hebt u er wel eens zorgen om? "Bij welke windsnelheid waai ik weg?" Dat moet je weten als vogel. En hoe je vóór die tijd in veiligheid komt. [Lees hier](#) hoe de vogels zich aanpassen.

- Vogelbescherming legt een reuzenei in het Haringvliet.

Vlakbij de Haringvlietdam realiseert Vogelbescherming Nederland samen met Natuurmonumenten een heel bijzondere natuurbeleefplek. Een uniek vogelobservatorium in natuurgebied Scheelhoek in de vorm van een reuzenei. [Hier meer](#) over dit project.

- Recordaantal deelnemers Nationale Tuinvogeltelling.

Ruim 77.000 mensen telden afgelopen weekend de vogels in hun tuin of op hun balkon. Opnieuw werd de huismus het meest geteld, gevolgd door koolmees en vink. In Culemborg was de top drie: huismus, kauw en Turkse tortel. [Zie hier](#) alle resultaten van het hele land, van je woonplaats of van je eigen straat!

- Waarom bevroren vogelpootjes niet?

Vogelpootjes zijn klein, dun en bloot. Toch bevroren ze niet. [Lees hier](#) hoe dat komt.

De Leidsche Hoeven, schakel tussen Mariënwaerd en Regulieren

Het nieuwe natuurgebied De Leidsche Hoeven in gemeente Geldermalsen vormt de schakel tussen Mariënwaerd en de Regulieren. In dit komgrondengebied met veel eendenkooien worden momenteel langbouwgronden omgezet naar natuur en bestaande natuur wordt verstevigd. [Lees hier](#) meer.

SOVON:

- Ervaringen met de LiveAtlas.

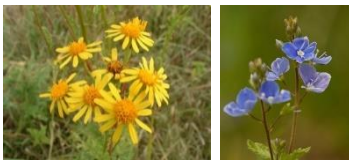
De [LiveAtlas](#) ging in november officieel van start. Allerlei vogelaars zijn ermee aan het stoeien, want het is een aantrekkelijk idee: door consequent lijstjes bij te houden van wat je ziet gedurende een bepaalde tijdsperiode draag je bij aan het landelijke verspreidingsbeeld. Je helpt daarmee om de kaarten in de Vogelatlas te actualiseren. [Hier](#) de ervaring van enkele tellers.

- [Download hier](#) "Vogelbalans 2018" met als thema: vogelaars.

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

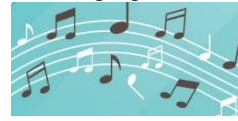
NIEUWSBERICHTEN (vervolg)

Nature Today:

- Volop kansen voor vlinders in stad en dorp
Als bij inrichting en beheer van het stedelijk gebied gezorgd wordt voor variatie en natuurlijk, inheems groen, dan kunnen veel vlinders en andere diersoorten hier prima leefgebied vinden. Dit is des te belangrijker omdat in het intensief gebruikte landbouwgebied weinig leefmogelijkheden meer zijn. [Lees hier](#) het hele bericht.

- Vogelgeluiden van tienduizend vogelsoorten online beschikbaar

Een leger van geluidenjagers, liefhebbers en professionals, bouwt samen aan de grootste openbare vogelgeluidencollectie ter wereld: Xeno-canto. Deze rijke bron voor biodiversiteitsonderzoek is nu voor iedereen toegankelijk gemaakt. [Lees hier](#) hoe.

- Ook in de winter kun je volop paddenstoelen vinden.

Door de warme, droge zomer van vorig jaar kwamen veel paddenstoelensorten afgelopen herfst niet of nauwelijks tot ontwikkeling. Door de zachte decembermaand zijn er nu echter relatief veel paddenstoelen. [Lees hier](#) het hele bericht.

De Vlinderstichting:

- Vlinderflarden.

Titia Wolterbeek is directeur van De Vlinderstichting. N.a.v. de vlinderkalender 2019 schrijft zij elke week een vlinderflard: haar ervaring of overpeinzing bij de vlinder van de maand met een tekening van Marjolein Bastin. [Hier](#) flarden van januari: sleedoornpage.

- Vlinders in winterrust.

De egel is in winterslaap, veel vogels zijn naar het zuiden getrokken. Maar waar zijn de vlinders heen? De meeste zijn nu in winterrust. Als eitje, als rups, als pop... en soms als vlinder. Die 'slappende' vlinders kun je met een beetje geluk zomaar tegenkomen! [Hier](#) enkele mooie voorbeelden.

- Terugblikken op 2018: Hoe ging het met onze libellen en vlinders?

Het was een jaar van uitersten, heel goed voor sommige soorten, dramatisch slecht voor andere. Bekijk de situatie van de [libellen](#), [dagvlinders](#) en [nachtvlinders](#) in 2018.

- Vlindernamen aangepast.

Taxonomie is de wetenschap die de naamgeving van planten en dieren onderzoekt. Het is belangrijk dat over de hele wereld dezelfde namen worden gebruikt, om misverstanden te voorkomen. Onlangs verscheen een nieuwe Europese namenlijst en ook een paar Nederlandse soorten zijn van naam veranderd. [Hier meer](#).

FLORON: Resultaten eindejaars plantenjacht

Tussen Kerst en 3 januari gingen 711 mensen door het hele land op stap om te zoeken naar bloeiende planten. Ook in Culemborg werd meegedaan. Het aantal bloeiende soorten is vergelijkbaar met het zeer zachte jaar 2015. [Download hier](#) de resultaten.

IVN West-Betuwe:

- 6 feb "Vogels en de Liefde" door Marinka Glasbergen in Tiel.

Zijn vogels voor altijd bij elkaar of vervluchtigt de liefde al snel? Zoveel vogels, zoveel liefdes. Van zomerhuwelijk tot jarenlange trouw en treuren na de dood van de partner; verleiding, vreemdgaan, latrelaties, homoseksualiteit... Aanvang 20:00 uur. [Hier meer](#).

- 23 feb Vogelexcursie Zeeland.

De vogelwerkgroep van IVN West-Betuwe organiseert op 23 februari een busexcursie naar o.a. de Brouwersdam en Plan Tureluur. Lukt het om een parelduiker of zwarte zee-eend te spotten? [Hier meer](#) info en aanmelden (tot 14 feb).

Natuur- en Vogelwacht de Vijfheerenlanden:

- 7 feb Lezing "De Veluwe" door Maas van de Ruitenbeek.

Opnamen van herkenbare en soms gewone soorten die onderdeel uitmaken van een ingenuus ecosysteem, maar ook van minder bekende soorten komen aan bod in de presentatie over dit bijzondere natuurgebied in Nederland.

- 17 feb Wandeling De Lambertskaade (start bij Loosdrecht), o.l.v. Jopie de Gans.

- 21 feb Lezing "Reis door de nacht" door Johan van der Wielen.

Inspirerende pareltjes van een professioneel natuurfotograaf. Johan neemt u tijdens deze avond mee in een wondere reis door de nacht.

Voor meer info over bovenstaande activiteiten [klik hier](#).

SOVON: maand februari eerste slaapplaatstelling wulpen

In het "Jaar van de Wulp" worden vier slaapplaatstellingen georganiseerd, te starten in februari. U kunt meedoen door slaapplaatsen door te geven en te tellen. [Zie hier](#).

Activiteiten en berichten van anderen (vervolg)

IVN Heuvelrug en Kromme Rijn: 10 feb Mossenwandeling op Bornia

Mossen, kleine sierlijke groene plantjes, bestaan uit een stengel met blaadjes waarvan het blad meestal één of enkele cellagen dik is. Ze zijn heel mooi en groeien op veel plaatsen zoals zand, klei, steen, daken en bomen. Mossen hebben geen wortels, wist u dat? Hoe nemen ze dan vocht en mineralen op? Deze en meer vragen over deze plantjes die zo belangrijk zijn voor het ecosysteem worden tijdens de wandeling beantwoord. Driebergen-Rijssenburg, 14:00-16:00 uur. [Hier meer](#).

Diverse organisaties: 16 feb Landelijke dag "Natuur in het Boerenland"

Dé dag voor beschermers en tellers, boeren en andere beheerders in het boerenland. Met een informatiemarkt en diverse presentaties, w.o. "Citizen science in het boerenland: op zoek naar sprankjes hoop" door Ruud Foppen, bijzonder hoogleraar geïntegreerde natuurbeschermingsbiologie RU & Sovon Vogelonderzoek. Beatrix Theater Utrecht, 10:00-16:00 uur. [Hier programma](#) en aanmelden.

Stroomhuis Neerijnen: 19 feb "Brabants Landschap", natuurfilm

Mark Kapteijns maakt voor natuurorganisatie Brabants Landschap elk jaar een natuurfilm en ontving daarvoor verschillende nationale en internationale prijzen. Aanvang 20:00 uur. [Hier meer](#).

Geldersch Landschap & Kasteelen: 26 feb Ontdekkingstocht met (klein)kinderen

De boswachter neemt jullie mee op expeditie door het bos van Waardenburg en Neerijnen. Hij vertelt allerlei leuke weetjes over de natuur en laat de kinderen een aantal opdrachten doen. Zo zullen ze ontdekken of de natuur nog in winterslaap is. Zit er leven in de boomknoppen? En houden alle dieren een winterslaap? Start om 14:00 uur bij Stroomhuis Neerijnen, duur 1½ uur, v.a. 6 jaar. Hier [meer info](#) en reserveren.

De Groene Wissels:

- Wandeling Heerlijkheid Mariënwaerd.

Wandelend over rustige asfaltweggetjes, half verharde landwegen en romantische bospaden maakt u kennis met dit mooie stukje Betuwe. Natuurlijk op zijn mooist als de fruitbomen bloeien, maar ook nu de moeite waard. Start en eindigt bij station Beesd, lengte 14 km. Wandelkaartje, routebeschrijving en GPS beschikbaar. [Hier meer](#).

- Wandeling Redichemse Waard en Redichemse Polder.

Wandeling start en eindigt bij station Culemborg en loopt via Baarsemwaard en Redichemse Polder. Lengte 12 km. Wandelkaartje, routebeschrijving en GPS beschikbaar. [Hier meer](#).

De Vlinderstichting: 2 mrt Landelijke dag 2019

Zaterdag 2 maart wordt tijdens de Landelijke Dag de nieuwe Rode Lijst Dagvlinders gepresenteerd. Er is ook een informatiemarkt en er zijn diverse lezingen, o.a. over biodiversiteit door Louise Vet, directeur van het Nederlands Instituut voor Ecologie. Junushoff Wageningen, 10:00-16:00 uur. [Hier programma](#) en reserveren.

Colofon

Verschijning	Het NVWC-bestuur stelt "Tsjiepl!!" samen voor NVWC-leden en belangstellenden. "Tsjiepl!!" verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. de zomermaanden en wordt verzonden aan ruim 440 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op "Tsjiepl!!" stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvw.nl . Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvw.nl . Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
Foto's en illustraties	Harry van de Warenburg (3x knotten), Kars Veling (torenvalk, bever, 700-soortendag collage, bospad Mariënwaerd, groot koolwitje, sleedoorndag, viervlek, Jacobs-kruiskruid, grote vuurvlinder), Jonathan Vandervoorde (Amerika), Koos Dansen (oeverzwaluwen), Ruud Post (zwartblauwe rapunzel), Berry Lucas (brainstormavond), Tom van Kerkhoff (welkom in Steenuil), Jouke Altenburg (stormmeeuw, Turkse tortel, boerenerf, huismus), Mario Huizinga (sperwer), Hans Kunstman (zwavelzwam), Paul van Veen (ereprijs), Els Bary-Peters (rotganzen), Wikipedia (wild zwijn, Bornia, Het Geldersch Landschap, Groene Wissels).
Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.